

[Elmqvist.]

seelsens beskaffenhed og under hensyn til, om forseelsen var begået een gang eller var gentaget, med en straf af erlæggelse af bøder fra 2 til 100 rigsdaler eller simpelt fængsel indtil 4 uger eller fængsel på vand og brød i indtil 3 gange 5 dage. Loven blev med enkelte ændringer vedtaget den 21. januar 1857 og overgik i alt væsentligt uforandret som dyrplageriparagraffen i straffeloven af 1866.

Den næste gang, der blev ført forhandlinger om spørgsmålet, var i 1899, da justitsminister Rump fremsatte et lovforslag om transport og slagtning af dyr. Der blev i anledning af lovforslagets fremsættelse udtalt megen sympati for tanken om at beskytte dyrene mod overgreb, men denne sympati strakte sig ikke til mere end, at det udvalg, der afgav betænkning, udtalte, at vel var det rigtigt og nødvendigt at beskytte dyrene, men man måtte dog først og fremmest passe på ikke at genere menneskene i deres egenskab af dyreejere.

Derefter var der stilhed om sagen indtil oktober 1913, da en kreds af socialdemokratiske folketingsmænd med Marott i spidsen fremsatte et privat lovforslag. Dette lovforslags titel var bemærkelsesværdig, idet den i modsætning til tidligere ikke længere var lov om straf for dyrplageri, men „lov om værn for dyr“. Man præciserede derigennem, at det var et værn for dyrene i sig selv, man ønskede. Ordføreren, folketingsmand Marott, understregede stærkt betydningen af denne titel. Han fremhævede, at hovedreglen i en dyreværnslov skulle være, at dyrene som levende skabninger skulle værnes af hensyn til sig selv og ikke først og fremmest af hensyn til menneskene.

Lovforslagets bestemmelser var meget detaljerede. Der var forbud mod at køre hurtigere end forsvarligt, forbud mod at slå dyrene med pisk eller svøbe på de hårløse eller mere kødfulde dele og mod overhovedet at slå dem med piskeskaffet. Der var detaljerede bestemmelser om seletøj, om hestenes forsyning med dækken, når de stod ude, og om, at mundbiddet i kulde ikke måtte lægges ind i dyrets mund uden forud at være gnedet eller behandlet således, at dets temperatur ikke var for lav. Der var som sagt en række detaljerede bestemmelser, som for en dels vedkommende kunne være meget rimelige, men også bestemmelser, som det ville være upraktisk at lovgive om, hvad der fremhævedes fra mange forskellige sider.

Tanken om gennemførelsen af en lov i langt større udstrækning end tidligere om værn for dyr blev mødt med megen sympati fra alle sider samtidig med, at der, som jeg

udtalte før, blev fremsat kritik af flere af lovforslagets bestemmelser som upraktiske og alt for vidtgående. Iøvrigt affødte lovforslaget en meget omfattende debat; ialt fyldte debatten i folketingstidende 110 spalter, og den stakte sig over 4 møder. Jeg tror, at vi kan være enige om at håbe, at den behandling, der nu skal finde sted af det lovforslag, jeg hermed har den ære at fremsætte, ikke vil blive slet så langvarig og omfattende. Man bevægede sig over alle mulige områder, man talte om hesterettigheder, dyrerettigheder som noget med menneskerettigheder sideordnet og meget andet.

Det udvalg, der blev nedsat, afgav den 7. april 1914 betænkning med en række ændringsforslag, men iøvrigt mundede betænkningen ud i, at man modtog daværende justitsminister Zahles tilbud om at foretage en nærmere undersøgelse både af juridisk og økonomisk art for derefter snarest muligt at fremkomme med et nyt lovforslag, udarbejdet på grundlag af udvalgets betænkning. Justitsminister Zahle havde iøvrigt taget med megen forståelse og velvilje mod dette fra socialdemokratisk side privat fremsatte lovforslag.

Jeg vil gerne fremhæve, at en af de ting, man i udvalget var enig om, var forbud mod kupering af heste. Den 12. marts 1915 fremsatte justitsminister Zahle et nyt lovforslag, og jeg vil atter gerne fremhæve, at blandt dets bestemmelser fandtes påny forbud mod kupering af heste.

Efter at lovforslaget var blevet behandlet på sædvanlig vis, blev der af det nedsatte udvalg afgivet betænkning. Bortset fra et enkelt medlem, Sporon-Fiedler, tiltrådte hele udvalget forbudet mod kupering, og lovforslaget blev derefter vedtaget af folketinget den 3. februar 1916.

Ved behandlingen i landstinget skete der imidlertid det, at forbudet mod kupering mødte ret stærk modstand; navnlig påberåbte man sig, at prisen for heste i kuperet stand var noget højere end prisen for ikke-kuperede heste. Resultatet blev, at forslaget om forbud mod kupering blev stemt ned i landstinget med 22 stemmer mod 19. I betænkningen fra landstingsudvalget udtaltes ønsket om, at man vedtog det, man nu var blevet enig om, for at man kunne se, hvorledes det ville virke, men at loven derefter indenfor et passende tidsrum toges op til revision. Man kan vist være enig om, at rigsdagen har taget meget lempeligt på dette ønske, idet det nu er 32 år siden lovforslaget blev vedtaget.

Lovforslaget gik derefter tilbage til folketinget. Folketinget bøjede sig — skønt der